СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. Олифантъ, Па. Четверъ 20-го Червня 1901. Число 25.

Перегляд тыждневый.

Препѣнь разъ сказавъ McKinley мудре слово, а именно. що не хоче бути вже третый разъ президентомъ. Видно, що и ему надоѣло вже не мати власнои волѣ, а бути лишь орудіемъ въ рукахъ капиталістôвъ. Єго жѣнка поздоровѣла. — Цѣкавй собѣ панки тй урядники Сполуч. Державъ. Оденъ зъ нихъ, комісаръ вôдъ патентôвъ каже, що не буде урядувати въ мѣсяцю юлію и августѣ. Видно забувъ, що ему край платить за цѣлый рôкъ, та що табака для носа, а не нôсъ для табаки. — Минувшого тыждня зъѣхались делеґаты стейту Верджинія, для змѣны конституціи. Ся зараза змѣняти конституцію якось дуже теперь панує, особливо въ полудневыхъ стейтахъ. Кобы лишь на лѣпше.

На другій рôкъ тратить силу право, на подставѣ котрого Хинцямъ не вôльно приходити до Сполуч. Державъ. Въ виду сего орґанізаціи робôтничй старають ся, щобы конґресъ вôдновивъ се право, бо боять ся, що масы Хинцѣвъ залѣють Спол. Державы, а роблячи за безцѣнъ, вытиснуть бѣлыхъ робôтникôвъ. Тымчасомъ Хинцѣ масою еміґрують на филипинскй островы. Индіяны племенъ Kiowa, Comanche и Apache, котрыхъ землѣ хотять продати бѣлымъ осадникамъ, внесли скаргу до суду на міністра справъ внутрѣшныхъ, комісара справъ индіянскихъ и комісара вôдъ правительственнои землѣ, та просять, щобы судъ заборонивъ имъ продажу земель, доки справа не буде рѣшена.

Союзники не згодили ся, щобы суму вôдшкодованя жаданого вôдъ Хинъ, зменшити на 200 міліонôвъ долярôвъ. Сполуч. Державы поставили внесене, щобы справу вôдшкодованя предложити до рѣшеня мѣжнародному розъемчому судови въ Hague, але и на се союзники не згодились. Справа скôнчить ся певно тымъ, що Хины будуть мусѣли сплатити цѣлу жадану суму, за що кожда союзна держава буде ґарантувати до высоты сумы еѣ припадаючои.

Понеже удержане союзныхъ войскъ въ Хинахъ коштує, якъ кажуть, міліонъ долярôвъ денно, то-жь союзники старають ся выцофати свои войска домôвъ якъ найскорше. Цѣсарь и цѣсарева хинска вернуть зъ причины великого горяча до Пекину допервa 1-го септембра.

Кажуть, що Кубанцѣ приняли жаданя Спол. Державъ безъ всякихъ условій. Чи вѣсть ся правдива, сего на разѣ не знати.

Парляментъ канадійскій скôнчивъ свои засѣданя. Правительство мало поважну бôльшôсть 50 на 213 послôвъ. Ухвалене $2,750.000 на будову пôдводного телеґрафу зъ Vancouver, B. C. до Австраліи и постановлено поставити монетарню канадійскихъ грошей въ Ставѣ. До сего часу канадійскй грошѣ були роблений въ Лондонѣ, столици Анґліи.

Рапортъ Кіченера, якій дня 16. с. м. надоспѣвъ до анґ. міністерства вôйны, говорить опять о двохъ новыхъ и кровавыхъ битвахъ, зведеныхъ сими днями въ полудневôй Африцѣ. Перша зъ нихъ розôграла ся въ Трансвалю, недалеко Рейцъ, де анґ. ґен. Еліотъ атакувавъ вôддѣлъ ґен. Деветъ. Въ сѣмъ случаю потеряли Анґлійцѣ 45 воякôвъ въ забитыхъ и раненыхъ (мѣжь котрыми було 4-охъ офіцирôвъ), а Буры зô стратою 20 людей и кôлькохъ возôвъ муніціи, були змушений подати ся въ безпечне мѣсце. Друга битва, що мала мѣсце пôдъ Welmansrust, вôддаленого 20 миль вôдъ Мідделбурґъ, дуже нещасливо скôнчила ся для Анґлійцѣвъ. Ту на ихъ вôддѣлъ, зложеный зъ 250 воякôвъ, напавъ бурскій ґен. Делярей и такъ страшно пересѣявъ его, що заледво 50 людей зъ двома офіцирами вспѣло утечи, а всѣ прочй полягли або вразъ зъ канонами и [illegible] припасами, попали въ руки Бурôвъ. Такй вѣсти доходять зъ поля битвы, а за той часъ не дармували и прочй бурскй патріоты, котрй розбрились по свѣтѣ, тай аґітаціею або диплъоматичными способами старають ся ратувати свôй народъ. Нѣкому иншому лишь неутомимôй праци сихъ людей треба приписати, що множество повстанцѣвъ зъ полуднево—африканьскихъ кольоній Анґліи йдуть громадно бороти ся за справу Бурôвъ, що всѣ народы Европы симпатизують зъ ними и що навѣть мировый мѣжнародный конґресъ, якій теперь зъѣхавъ ся до Гаґи (Голяндія), взявъ полудневоафриканьску вôйну помѣжь перший предметы своихъ нарадъ. Наколи въ членахъ конґресу буде одробина почутя справедливости, то залагодять сю справу въ мировый способъ. Найвызначнѣйшою особою, котра последними часами горячо займае ся бурскою справою и зыскала собѣ тымъ великій розголосъ, е жѣнка бурского ґен. Боты. Она була въ Анґліи, конферувала зъ анґлійскимъ міністромъ кольоній и зъ важными политичными місіями вôдъѣхала передъ кôлькома днями до Голяндіи.

Въ Галичинѣ дуже тяженько и то що рôкъ тяжше дають ся вôдчувати наслѣдки польско-шляхотскои господарки. Еміґрація селянъ росте зъ давною силою, робôтники по мѣстахъ голодують, край не мае нѣгде кредиту, а найгоршою и найбôльше болючою появою е чорна апатія и зневѣра яка огорнула цѣле населене краю. Ось що пише одна руска робôтнича ґазека, зъ нагоды надходячихъ выборôвъ до галицкого сойму: „Думавъ бы хто, що серед тяжкихъ вôдносинъ, въ якихъ приходить ся жити въ Галичинѣ хлопамъ и робôтникамъ и маломѣщанамъ и интеліґенціи, всѣ верствы опозиційнй, невдоволений нынѣшнымъ порядкомъ, стоять вже готовй до бою выборчого, що ряды селянъ вже зъорґанізований, що аґітація закипѣла на цѣлôй лѣніи...

Тымчасомъ якъ сумно представляе ся у насъ политичне жите!

Пригноблююча сонность обгорнула цѣлу масу народу, страшный пессимізмъ вжеръ ся въ серце мужика и въ серце интеліґенціи.

До чого-жь то доведе? Розумѣе ся, що въ такôмъ станѣ рѣчей легко предвидѣти, якій зъ того буде конець. Зъ урни выборчои выйдуть шляхотскй кандидаты, пануюча кліка вôднесе побѣду, а опозиція зôстане зô соромомъ побита, поражена.

И черезъ новыхъ 6 лѣтъ буде край выданый на поталу Гупкамъ и Дунаевскимъ, на поталу рôжнымъ проектамъ законôвъ и законамъ про окружнй громады тай иншй такй благодати..:“ Читаючи таку вѣстку, робить ся тяжко на серцю, а уста мимоволѣ шепчуть слова поета:

„Не дай ся, тримай ся нещасный мôй краю!
Бо страшнй кайданы, тиранôвъ, катôвъ...“

Нарештѣ пригадали собѣ декотрй поступовй люде про Босну и Герцеґовину, тай починають натискати на правительство, щобы зробило щось зъ ними. А вже последный часъ до того, бо се правдиво Богомъ и людьми позабутй краѣ. Якъ звѣстно, доси все ще нѣбы то належать они до Туреччины, а суть тôлько пôдъ управою Австріи. Не вчисляють ся однакъ нѣ въ складъ австрійскои половины державы анѣ угорскои; не мають своихъ соймôвъ, не высылають послôвъ до вѣденьскои рады державнои и въ дѣйсности правлять въ нихъ деспотично. И на ганьбу, на соромъ конституційнои Австріи сей станъ рѣчей тягнувъ ся бôльше якъ чверть столѣтя... Допервa теперь згадали о тôмъ въ радѣ державнôй, зачали писати ґазеты, а ческій посолъ Іро поставивъ внесене въ часѣ засѣданъ спôльныхъ делеґацій, щобы тй два краѣ прилучити до Угорщины. Наколи-бъ се сталось, тодѣ сповнить ся горяче. задушевне бажане Мадярôвъ побôльшеня краѣвъ короны св. Стефана коштомъ Босны и Герцеґовины, а ихъ населене достане хоть „якетаке“, худеньке рôвно управлене...

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.		
20	Ч.	Өеодотр. Маркелла
21	П	Состр. Богор. Ефр.
22	С.	Кирилла, Өеклы
23	Н.	3. Тимоөея
24	П.	Вареолмея
25	В.	† Онуфрія
26	С.	Акилины

— **Черезъ** дрôбницю прійшло минувшои пятницѣ въ испаньскôмъ мѣстѣ Барцельонѣ до великого нещастя. Того дня була якась церковна урочистôсть, а кôлька тысячь побожныхъ (послѣ испаньского звычаю) перетягало головными улицями мѣста вразъ зъ попами, образами, хоругвами и т. п. Въ тôмъ зъ одной каменицѣ кинувъ хтось запаленый папѣръ на сфанатизовану товпу, а въ однôй хвили повставъ мѣжь нею такій перестрахъ и заколотъ, що высше 100 людей було покалѣченыхъ, подушеныхъ и потолоченыхъ. Гадали небожата, що се анархисты кинули мѣжь нихъ бомбу и звôдси такій страхъ.

— **Рабунки** и напады на почтовй возы суть теперь въ Угорщинѣ на порядку дневнôмъ. Въ протягу бѣжучого пôвроку начислено тамъ ажь 9 такихъ случаѣвъ, зъ котрыхъ остатный и найновѣйшій ставъ ся дня 8. с. м. пôдъ самымъ селомъ Речацъ въ новоградскôмъ комітатѣ. Нападеный почтиліонъ боронивъ ся досыть довго (при помочи револьвера), але вкôнци таки попавъ розбишакамъ до рукъ, котрй збили го до нетями, забрали почтовй мѣхи, де було 150 тысячь коронъ и пропали безъ вѣсти.

— **Бôльше** якъ 1000 робôтникôвъ зъ майнôвъ Luke Fidler близъ Шамокінъ, Па. лишило ся безъ працѣ въ наслѣдокъ ексильозіи и пожежѣ, якй 10-го б. м. такъ знищили копальню, що треба буде 2 мѣсяцѣ часу на еи вôдновлене. Двѣ третины всѣхъ сихъ, засудженыхъ на безробôте людей, суть Русинами або Поляками.

— **Цѣле** мѣсточко Вілсонъ, Н. Й. вразъ зô всѣми сторами и почтою згорѣло дня 9. с. м. Шкода выносить до 30 тысячь долярôвъ.

— **Завзяту** битву зъ Индіянами сточили »кавбойсы« (пастухи) въ горахъ полудневои Аризоны, коло Голбрукъ. Индіяне крали имъ худобу вже вôдъ довгого часу, а се такъ розлютило кавбойсôвъ, що зôбрали ся, зробили засѣдку и кульками привитали червоноскôрыхъ. По сторонѣ Индіянъ погибло 3-охъ, а мѣжь пастухами скôнчилось на легкихъ ранахъ.

— **Канада** и Австралія зôстануть сполучений каблемъ т. зн. пôдморскою лініею телеґрафічною, яка буде найдовшою на свѣтѣ, бо мае выносити 5834½ милѣ. Будова сего каблю скôнчить ся въ 1903 р. и буде стояти 10 міліонôвъ долярôвъ.

— **Вôдважна гуцулка.** Въ ночи зъ 15. на 16. м. м. три розбишаки зъ Жабйого: два Драгируки (братя повѣшеного въ 1879. р. славного ватажка-опришкôвъ) и Карашукъ напали на хату Марійки зъ Кирукôвъ Филипчукъ въ Кутахъ. Марійка и еи мати залѣзли зô страху пôдъ пѣчь, але коли опришки повыбивали вôкна и почали рубати сокирами дверѣ. Марійка зъ револьверомъ въ руцѣ вылѣзла на пôдъ надъ дверѣ и звôдтамъ грозила розбôйникамъ, що буде стрѣляти. Але еи слова опришки приняли смѣхомъ. Марійка була въ розпуцѣ; ще кôлька ударôвъ сокирою, а всѣ три розбишаки будуть ґаздувати въ хатѣ, а може навѣть вôдберуть жите еи и матери та малôй еи дитинѣ въ колисцѣ. Ще разъ крикнула до опришкôвъ, абы уступили, але надармо. По хвили гримнувъ стрѣлъ и одинъ зъ Драгирукôвъ повaливъ ся на землю. Єго товаришѣ покидали сокири и утѣкли, але по кôлькохъ дняхъ попали въ руки жандармеріи.

— **Морозъ** навѣстивъ мѣжь 10. и 15. с. м. стейты: Нордъ Дакота, Міннесота и Висконзінъ. Многй росли ны и бôльша часть яринъ повымерзали. Такъ само стало ся и въ канадійскôй провінціи Ассинібоя, але тамъ морозы — щоденный хлѣбъ и що року набѣгають лѣтною порою.

— **Проба** роблена недавно въ Франціи зъ Американьскими льокомотивами (енджаями) выказала, що зъѣдають они о много бôльше угля, якъ льокомотивы зъ краевыхъ французкихъ фабрикъ. Наслѣдки сего будуть такй, що Франція не схоче бôльше спроваджувати американьскихъ льокомотивъ.

— **Товариство** гамбурско-американскои корабельнои лініи дало знати зарядови желѣзниць, що сего мѣсяця приѣде 6000 рускихъ еміґрантôвъ зъ Галичины на дворець до Рулебенъ, звôдки черезъ Гамбурґъ будуть транспортований до пôвнôчнои Америки, головно до Канады. Заповнять ся канадійскй пустарѣ нашими людьми а комарѣ будуть мати поживу.

— **При** ладованю углевыхъ каръ на Прайсвілю (за Олифантомъ) згинувъ оденъ анґ. робôтникъ дня 14 с. м. страшною смертію. Нещасный хотѣвъ выскочити на енджинъ, коли той рушивъ зъ мѣсця — та при тôмъ пошпотавъ ся, упавъ передъ саму машину, а ся въ однôй хвили поломила ему кости и розбила голову, ажь всѣ зубы повылѣтали.

— **Пôдчасъ**, коли въ середущôй и полудневôй Европѣ панувала послѣдными днями величезна спека, въ пôвнôчнôй Скоціи (Анґлія) кôлька днѣвъ зъ ряду налѣтавъ снѣгъ.

— **Иванъ Деветъ**, близькій своякъ славного бурского ґенерала Христіяна Девета, перебувае вôдъ 7. червня въ столици Угорщины — Будапештѣ, де єднае сторонникôвъ для бурскои справы. Населене столицѣ, якъ и цѣлого краю витае бурского патріота зъ великимъ одушевленемъ.

— **Коли** особовый поѣздъ (трейнъ), що курсуе мѣжь Wichita и Tresco, Kan., гнавъ 8. с. м. цѣлою силою пары, счинивъ ся огонь въ однôмъ зъ его передныхъ возôвъ и въ кôлькохъ минутахъ обнявъ всѣ ваґоны. Заки машиніста и кондукторы побачили нещасте тай вспѣли задержати поѣздъ — десять осôбъ потерпѣло тяжкй попареня а двѣ згорѣло на уголь.

— **Зачинае** ся лѣтна спека въ Пенсильваніи, а въ слѣдъ за нею идуть й що разъ частѣйшй случаѣ сонѣшного удару. Сего тыжня згинуло зъ тои причины въ Філядельфіи 5 осôбъ, въ Скрентонъ 3, а навѣть въ нашôмъ Олифантѣ двое людей було пораженыхъ, але вôдратували ихъ.

— **При** кôнци мая с. р. вôдбувъ ся въ французкôмъ мѣстѣ Ліонѣ конґресъ соціялістôвъ, де осягнено згоду мѣжь всѣми соціяльными ґрупами. Сей крокъ здѣлавъ соціялістôвъ одною зъ найбôльшихъ и найлѣпше зъорґанізованыхъ партій у Франціи.

— **На кару** смерти засуджено въ Питсбурґъ, Па. трехъ розбишакôвъ, двохъ братôвъ Байдлесъ и якогось Дормена, котрй передъ кôлькома тыжнями въ часѣ рабунку замордували купця Канея, а опôсля и полісмена, якій хотѣвъ ихъ арештувати.

— **Твердь** зъ »великои москвофільскои кольоніи« нападае спокôйныхъ людей по улицяхъ и прилюдныхъ мѣсцяхъ, тай напастуе ихъ за се, що не вступають въ ряды ихъ »борцовъ«. Терпеливый еси Господи, добрый безконечно, та слава Тобѣ, що не ту имперія батюшки царя.

— **Насильства** на 8 лѣтнôй дѣвчинѣ допустивъ ся оденъ дуже побожный Айришь, католикъ и въ додатку не дебудь — лишь въ католицкôмъ костелѣ въ Fall River, Mass. Мабуть въ святиняхъ Магометанôвъ, Будистôвъ, Браманôвъ и пр., котрыхъ мы зовемо поганами, нѣколи щось подôбного не приключило ся.

— **Славный** процесъ спадковый по пок. Вандербільтѣ, міліонерови и сенаторови Сп. Державъ е вже на укôнчено, а зъ тои нагоды обчислено, що одні адвокаты, котрй его проводили, достануть за свôй »джябъ« 1 міліонъ 500 тысячь долярôвъ. Такого доброго дайте имъ якъ найбôльше.

— **Градъ** выбивъ збôже въ околици Трускавця, Дрогобича и Доброволянъ (Галичина).

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ		$2.00
„ „ „	пôвъ року	1.00
„ „ „	чверть року	50
„ „ „	оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ		$2.00

Оплачувати газету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтара або агента на експресовôмъ офісѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѝ грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЄМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраевыхъ рускихъ газетъ и другихъ выдавництвъ.

„ДУХОВНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО“ ВОСКРЕСАЄ?

Такъ трубить »А. Р. Вѣстникъ«, але чи се правда, то друга рѣчь. Намъ не хоче ся дуже въ се вѣрити, бо ще не прійшовъ судный день, коли и мертвѝ воскреснуть, а знову не думаемъ, щобы місіонарь зъ Northampton, котрому вôльно навѣть на стрітѣ »кончити омшу«, правити въ латиньскихъ костелахъ въ лат. ризахъ и по латинѣ, могъ такѝ чуда робити. Що »Общество« умерло вже давно, про се свѣдчить листъ о. Поливки зъ дня 22. августа 1900 року, въ котрôмъ вôнъ писавъ: »нема параграфôвъ »Общества«, бо его нѣтъ! Просимо не оглядати ся на се, чого нема«. Бувшій касіеръ »Общества« о. Лавришинъ питавъ ще минувшого року членôвъ усопшого »Общества«, що робити зъ грошми зложеными до касы того-жь, а о. Обушкевичь, б. предсѣдатель, скликувавъ выдѣлъ до Northampton на 30. мая с. р. въ цѣли розвязаня »Общества«. Чи жь треба ще бôльше доказôвъ, що оно мертве, коли таки поваги задокументували се своими письмами? Такъ оно мертве. Але, бачите, повѣявъ иншій вѣтеръ. »Молодѝ, шиковнѝ попы радикалы« якъ ихъ зве »А. Р. Вѣстникъ«, скликали попôвъ и делегатôвъ на вѣче и заложили »товариство церковныхъ громадъ«. Досыть поважне число громадъ вôдкликалось на сей зазывъ, бо навѣть двохъ добремыслячихъ угорскихъ попôвъ прилучилось до ихъ »партіи«. Єсть надѣя, що ще бôльше громадъ церковныхъ и угорскихъ попôвъ стане по ихъ сторонѣ, а тогды годѣ буде інтригувати, терроризувати людей и »босувати«. Ось чого побоялись деякѝ зъ пан отчикôвъ зôбраныхъ въ Northampton, Pa., и ну-жь воскрешати »Общество«. Що бôльше они обѣцяють, що »Общество« по своимъ воскресенію вже не буде уважати народъ за безгласнѝ рыбы, що мають лишь платити и слухати (такого погляду держалась бôльшôсть на зъѣздѣ въ Филаделфіи), але що оно навѣть »буде працювати рука въ руку зъ народомъ«. Дай Боже, та мы наученѝ досвѣдомъ и въ се не вѣримо, а вважаемо лишь за гачокъ, на котрый хочуть спôймати лишь тыхъ людей, котрѝ ще не прозрѣли. Старѝ воробцѣ, будьте певнѝ, половою не дадуть ся зловити...

Єсли порôвнаемо нарады вôдбувшѝ ся въ Northampton и въ Shamokin — того самого дня и въ тôй самôй цѣли (?), то побачимо величезну рôжницю. Въ Northampton »радили« при богато заставленôй трапезѣ лишь кôлькохъ сусѣдôвъ, що зъѣхались передовсѣмъ на посвящене церкви и то радили безъ народа. Що бôльше, деякѝ зъ присутныхъ священникôвъ, брали участь въ тыхъ нарадахъ лишь зъ боязни передъ „босами.“ До Шамокинъ зъѣхались не сусѣды, але люде зъ далекихъ сторонъ, зъ котрыхъ деякѝ мусѣли ѣхати кôлькасотъ миль, а що найважнѣйше були тамъ делегаты, що заступали кôльканайцять парохій, бувъ заступленый народъ. Народъ на дурничку грошей не выкине и єсли пôславъ туда делегатôвъ, то видно, що привязуе вагу до сего зъѣзду. Результатъ нарадъ въ Нортгемптонъ е кôлька фразъ киненыхъ яко гачокъ несвѣдомымъ зъ народу, результатомъ шамокинского зъѣзду е добре обдумана организація, що въ недалекôй будучности мае злучити въ одно тѣло цѣлу Русь пôвнôчнои Америки. Ничтожнôсть нарадъ въ Нортгемптонъ бачимо ще и зъ того, що о. Обушкевичь, ініціяторъ »Общества«, помимо того, що бувъ въ Нортгемптонъ, (такъ кажуть), вôдѣхавъ ще передъ посвяченемъ домôвъ и не бравъ участи въ нарадахъ. Неприсутнôсть о. О. въ Норгемптонъ оправдуе »А. Р. Вѣстникъ« дощемъ, та намъ здае ся, що парасолѣвъ въ Америцѣ ще не бракъ.

Въ виду сего думаемо, що »Общество Духовническое«, хоть бы навѣть смароване василіянскимъ бальсамомъ, бôльше вже не воскресне. Впрочѣмъ всякѝ заходы коло его воскресенія намъ байдужнѝ. Мы маемо »тов. церковныхъ громадъ«. Мы идемо зъ народомъ и народъ пôйде зъ нами. До насъ прилучать ся зъ часомъ и всѣ здоровомыслячѝ угорскѝ священники, не якъ пôдвладнѝ и не якъ »босове«, а якъ братя.

На село людей дурити!

Якійсь Р.(olivka?) описуючи въ »А. Р. Вѣстнику« »одно великолѣпное церковное торжество« посвяченя церкви въ Northampton, Pa. и выхвалюючи »ревность и неутомиму дѣятельность настоятеля церкви — священника« о. Поливки, написавъ, що лоты церковнѝ »стоять« $1200 — тымчасомъ, якъ мы знаемо вôдъ чоловѣка, котрый бувъ при закупнѣ лотôвъ, що они коштують лишь $450. Значить, п. Р. збрехавъ таки добре. Въ виду сего и другихъ чиселъ поданыхъ п. Р. не можна брати за правдивѝ. Кромѣ сего п. Р. чомусь не написавъ, що на тôмъ цѣлôмъ маетку тяжить величезна сума довгу. Чи длятого може, щобы несвѣдомѝ думали, що ревный и неутомимый настоятель церкви — священникъ о. Поливка закупивъ и выбудовавъ все за готовѝ грошѣ? П. Р., що такъ добре знае обставины нортгемптоньскои парохіи, повиненъ бувъ для повности свого справозданя додати ще, що люде выставившѝ парохіяльный дôмъ вартости $3.000, платять о. Поливцѣ вôдъ свого таки дому ще 15 доларôвъ мѣсячного ренту, кромѣ 75 доляр. пенсіи. Значить, платять ему за ту ласку, що вôнъ въ ихъ домѣ мешкае. Се фактъ. Справдѣ »ревный и неутомимо дѣятельный настоятель церкви — священникъ« !

Рôчне засѣдане

урядникôвъ „Р. Н. Союза“ вôдбулось въ Вôвторокъ дня 11 го юнія с р. въ Buffalo, N. Y. Кромѣ урядникôвъ були на засѣданю також члены такъ мѣсцевого якъ и позамѣсцевыхъ братствъ. Урядники знайшли всѣ рахунки въ дуже добрôмъ порядку та выразхували, що маетокъ „Союза“ выносить около **13 тысячь доларôвъ.** Показало ся также, що посмертне выплачувано за минувшій рôкъ скоро и точно. На засѣданю тôмъ ухвалено много хосенныхъ рѣчей для добра членôвъ „Союза“, мѣжь иншими ураджено, щобы въ мѣсяцю октобрѣ принимати членôвъ до 35 рокôвъ безъ вступного, а старшихъ якъ 35 лѣтъ, за половину вступного. Также поручено всѣмъ братствамъ належачимъ до „Союза“, щобы и они принимали въ октобрѣ членôвъ до братства безъ вступного та старали ся урядити на той часъ вôдповѣдну забаву на свôй доходъ.

Ухвалено еще завôзвати канадійскихъ Русинôвъ, щобы и они закладали братства для взаимнои помочи та приступали до „Союза“, бо лишь въ сей способъ зможуть Русины цѣлои пôвнôчнои Америки злучити ся въ одну сильну громаду и спôльно працювати для свого добра. Сподѣвати ся належить, що такъ Русины Спол. Державъ якъ и тѝ, що живуть въ Канадѣ, зрозумѣють вже разъ силу и користь єдности и не будуть ходити особнякомъ, або вступати до ворожихъ Русинамъ организацій, але станутъ членами одинокои правдиво рускои организаціи, котрою есть „Рускій Народный Союзъ“, та ще и другихъ будуть намовляти, щобы стали его членами.

Докладне справоздане зъ сего засѣданя урядникôвъ и протоколъ нарадъ, що тревали ажь до 12 год. въ ночи, буде оголошеный въ однôмъ зъ слѣдуючихъ чиселъ „Свободы“.

На

допись зъ Northampton, Pa., п. з. »Zaslato«, умѣщену въ »А. Р. В.«, вôдповѣдаемо:

Неправдою есть, що допись наша о справахъ въ Northampton, була написана редакторомъ. Єсли »vernik i c'len rady cerkovnej v Northampton«, що писавъ допись »Zaslato«, подасть свое имя, то мы подамо имя того, хто писавъ нашу допись.

Неправдою есть, будьто бы хто зъ нашихъ рускихъ попôвъ пхавъ ся та ще »моцно« на парохію въ Northampton. До Northampton пхавъ ся »моцно« лишь оденъ Чехъ, о. Поливка и покинувъ парохію въ Plymouth, бо видѣвъ, що Northampton лѣпша „фара“.

Єсли дôмъ парохіяльный не есть власностію о. Поливки, то чому-жь люде платять ему рентъ $15.00 на мѣсяць?

„Vernik i c'len rady cerkovnej z Northampton, Pa.“, що писавъ „Zaslato“ е дуже »побожный« чоловѣкъ, але чомусь допись его повна такихъ слôвъ, якъ: syno via Belzebuba, paperova hand ra, bres' jak sobaka, ryj jak s'vinia, berlinske firciki, diabol, c'ortove kopyta и т. п. Коротко сказавши допись ся повна такихъ „приличныхъ и побожныхъ“ слôвъ, якихъ не найдешь въ безбожнôй и радикальнôй „Свободѣ“.

Здае ся, не треба додавати, що допись сю написавъ ческій партацкаръ, що хоче Русинôвъ за носы водити и деякихъ справдѣ водить.

На другѝ нѣсенѣтницѣ не вôдповѣдаемо, бо и такъ шкода паперу.

Дальше справоздане зъ жертвъ зложеныхъ на Р. Н Д. Е. въ Америцѣ.

Теодоръ Хомякъ. Мт. Кармель, Па. $5.00; Михайло Бобикъ, зъ Terryville, Conn. черезъ бльокъ зôбравъ и надôславъ $6.00, а зложили: Х. Грациньь 50 цт., а по 25 цт. слѣдуючѝ: Ш. Кушвара, А. Галущакъ, А. Лыба, П. Лтитта. Кр. Ядвашь, К. Бодакъ, Ю. Косташакъ, П. Ядвашь, Г. Костишакъ, М. Яцканичь, М. Хованець, П Ядамовичь, А Дзямба, М Загочевека, А. Ванько, Т Кушвара, М. Платекъ, М. Грапчакъ, Ю. Савка, А. Кость, А. Романъ, А. Кравчикъ.

Разомъ	$11.00
Зъ перенесена	$600.21
Станъ касы	$611.21

Лаворъ Сиротякъ касіеръ.

Просимо еще разъ всѣ нашѝ рускѝ братства, що зголосили свое приступлене до тов. »Р. Н. Дôмъ Еміґр.«, щобы якъ найскорше надôслали свои рôчнѝ вкладки по 50 цнт. вôдъ своихъ членôвъ, бо чей каждый здоровый чоловѣкъ знае, що безъ грошей нѣчого на свѣтѣ не можь вдѣяти, а тымъ бôльше не можь анѣ дому побудовати. анѣ нема еще за що поставити свого руского агента еміграційного. Єсли нашѝ слова за слабѝ, то прийдѣте самѝ коли до »кастль-гарды«, а певно серце ваше змякне, коли почуете зойки и плачь нашихъ бѣдныхъ рускихъ емігрантôвъ, благаючихъ помочи христіяньскои.

Просимо такожь и всѣхъ м. секретарôвъ »Р. Н. Союза«, щобы такъ само выконали ухвалу послѣднои головнои конвенціи въ Пітсбургу и чимъ скорше зôбрали также вôдъ дорослыхъ членôвъ »Р. Н. Союза« по 50 цнт., бо если »Союзъ« называе ся »народнымъ«, то повиненъ дбати о свôй народъ.

Єще потрѣбно 400 доляр., щобы можь установити свого руского агента еміграційного.

Комітетъ.

Дописи.

Зъ Edmonton, Alberta, Canada.

Читаючи дописи въ „Свободѣ“ зъ рôжныхъ сторонъ, мимоволѣ насуваесь гадка, щобы сказати где-що и о Русинахъ зъ Алберты. Першими, що такъ скажу, клопотами у насъ суть: вѣра та попы. Вамъ, дорогѝ читателѣ, буде здаватись, що то пишу зъ якоись безбожности або зъ ворогованя до поодинокихъ осôбъ. Нѣ, дорогѝ, я се пишу, бо вже вôдъ давнѣйшого часу совѣсть, а радше любовь до мого народу змушуе мене гдещо згадати за тѝ порядки якѝ тутъ дѣють ся, що стаюсь неразъ слѣпый та глухій, а щобы ничь не бачити и не чути, однакъ годѣ, бо где ступишь, то всегда то саме тай годѣ.

Русины нашѝ суть дуже чеснѝ люде, то нема що казати, суть працьовитѝ, ощаднѝ, спокôйнѝ и поступовѝ — але въ чимъ? тажь не въ науцѣ и не въ правдѣ. Говори Русинови: брате дорогій, не желае вôдъ тебе Богъ, щобысь дѣти свои научивъ на великихъ фильозофôвъ та инспекторôвъ всеучилища, лишь щобысь учивъ дѣти свои найперше своеи рôднои рускои бесѣды говорити, читати, писати, а коло своеи и чужои, безъ котрои зле бути тутъ мѣжь людьми цивілізоваными...Нѣ. Русинъ на все мовчить, якъ стѣна, та бôльше ничь не думае лишь щобы зробити зъ ксендзомъ, чи приняти сего грубого, чи сего другого; думае кому церковь урядъ присудить, чи намъ, чи вамъ; думае бѣдный о тôмъ, що голову забивае, и его думанѣ нѣ на що не придаесь. Адвокаты грошѣ числять и до банку вôдносять, а Русинъ сумуе та не спить, лишь думае, якъ бы то нове циганьство выдумати на другого священника та коли прійде до справы церковнои въ головнôмъ судѣ выплести, а коли прійде на то и присягнути. Братъ на брата бритву острить и просить Бога о пôмсту для него. Неразъ ажь смѣхъ зъ того всего збирае. Тажь хочь бы навѣть Ивана Русинъ просивъ о пôмсту для брата, то еще не послухавъ бы, а не лишь Господь Богъ. Се смѣхъ та згôршене! Такѝ то рѣчи сюда ся водять.

Отже такъ краяны, нехай васъ се всѣхъ обходить, що нема народу, що жіе тутъ зъ нами, лѣнившого до науки и поступу якъ Русинъ. Моя рада есть така: перше погодѣть ся на тôмъ, що маете мѣжь собою. Зрозумѣйте, що вы браты, дѣти одною матери-Руси, выхованѝ въ одному краю, молите ся одному Богу, робите на однôй вôльнôй земли. Повинниськте черезъ те бути рôдными братами, мати звязь мѣжь собою, себе поважати и хвалити о кôлько заслуга а не чернити и лоерамъ на вино та цигары грошѣ нести. Запросѣть собѣ чоловѣка мудрого, котрый бувъ бы вашою порадою для молодыхъ и старыхъ. Не будуйте десять церковъ и жаднои школы, лишь поставте гарный дôмъ, котрый мôгъ бы служити и за школу и за церковь. Ухвалѣть удержане для учителя, щобы мôгъ думати о науцѣ а не о дни, коли прійдесь ему ити за инчою роботою, бо зъ тои не може чобôтъ направити. Посылайте дѣти свои до школы точно и доглядайте ихъ моральности въ дома, а тогды за короткій часъ побачите, що инчѝ люде загостять до васъ та не будуть называли васъ „дорти шіпскинъ“ (брудный кожухъ). Ще разъ васъ братя прошу не полишайте справы холодно, лишь берѣть ся до роботы народнои якъ найскорше, щобы не було за пôзно.

М Іовда.

Зъ Lucena, Филипиньскѝ островы. April 29, 1901.

Теперь стоимо надъ берегомъ моря на полудневôмъ кôнци острова Лузонъ. Клопоту тутъ нѣякого не маемъ зъ повстанцями, тôлько почта дае ся намъ въ знаки, бо що тыждня мусимо выходити черезъ скалистѝ горы, переходити страшнѝ паріи и двѣ великѝ рѣки до мѣсточка Antimunau, 20 миль вôдъ насъ вôддаленого. Теперь полюемо часами за крокодилями, що не дають спокою нашимъ конямъ (ponie.). Одного разу лучилось, що зъѣли одного коня въ ночи. По старанôмъ чатованю въ ночи убили мы одного крокодиля; вôнъ бувъ 15 лôктѣвъ довгій.

Вчера мали мы похоронъ жовнѣра, що втопивъ ся въ лѣсѣ двѣ милѣ вôддаленôмъ. Пôсля жаданя его родичѣвъ кости будуть взятѝ до Америки. Коли по похоронѣ посѣдали мы въ гущавинѣ, щобы вôдпочати, несподѣвано надлетѣла хмара птицъ(?) що выглядали якъ великѝ пчолы. Они стали насъ страшно кусати и мы всѣ въ ноги, лишь оденъ зôставъ на задѣ и що хвилька стававъ тай ставъ йойчати. Менѣ зъ моею рускою натурою жаль ся зробило его и я вернувъ его ратувати, але закимъ я назгартавъ листя и запаливъ, пожерли и мене досить сильно. Кôлькохъ жовнѣрôвъ навѣть достало ся до шпиталю про тое.

Русинôвъ я тутъ знаю кôлькохъ. Зъ Лабовскимъ маю кореспонденцію; вôнъ стоить въ Tobaco недалеко вôдъ мене, но неможливо тамъ зайти вôдвидѣти его. Вамъ звѣстный Русинъ, ex bartender Т. Талпаш въ Шамокинъ, Па. Dutch (Дуць) есть на другимъ островѣ въ 6-мъ реґиментѣ пѣхоты; въ котрôй компаніи — не знаю. Прекрасный хлопъ есть въ Co.G. 21th Inf., але зарозумѣлый, не хоче щобъ Русины знали про него. Вôнъ обертае ся въ иншôй части острова Лузонъ, якъ я. Але за те вôнъ есть добрый, що свого не встыдаесь, всѣ знають, що вôнъ Русинъ и бе ся за свое.

Єсть тутъ такожь Петро Риджикъ зъ Шамокинъ, Па. Въ 15 ôмъ рег. инф. есть хлопець рускій, але его не знаю. П. Риджикъ говорівъ, що вôнъ навѣть не хотѣвъ ся зôзнати хто вôнъ есть, але П. Риджикъ видѣвъ его кôлька разôвъ въ Мт. Кармель, Па. и знае, що вôнъ Русинъ.

Такожь прибуло кôлька рускихъ рекрутôвъ до 6th Artillery Manila. Тутъ зо мною есть еще якійсь дивакъ 30 лѣтный. Разъ менѣ говорить, що есть Русинъ, другій разъ, що Полякъ зъ Галичины. Читати може по руски дуже слабо. Зве ся Изидоръ Головчакъ. Вôнъ бувъ все зъ Литвинами и Поляками въ Шенандоа, Па. На его апликаціи стоить: Russian зъ Австріи.

Я бувъ злапаный неприятелемъ, але о два дни утѣкъ. Колись се опишу.

Федко Кохань,
Co. H. 21th U. S. Infan., Manila, P. I.

Зъ Stuartburn, Man., Canada.

Дня 21 го мая с. р. погорѣвъ въ Стюартборнѣ, Ман., Канада, дякъ В. Стифура. Въ хатѣ сидѣли и обѣдали. Нѣхто не знае зъ чого взявсь огонь, лишь наразъ чути: гудить верхъ хаты. Зачали ратувати, а ту вже зачавъ огонь самъ гаснути. Шкоды богато нема, бо лишь то згорѣло, що було на подѣ: старе шмате; лишь оденъ ковтъ и к мизелька згорѣла одного школяра, бо Стифура е и професоромъ, а страху то було много. — Тутъ баптисты кладуть школу чи церковь, надъ риверомъ, коло англійского стору, 2 милѣ вôдъ рускои церкви.

Въ Манітобѣ (Stuartburn, Канада) дня 6. червня с. р. впавъ снѣгъ на два цалѣ и заразъ стопивъ ся, але хвилями потôмъ хмары зъ снѣгомъ приходили и дуже зимно було, якъ въ зимѣ. На другій день мѣсцями морозъ потлумивъ збôже.

Гр. Паскарикъ.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячѝ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Квитъ.

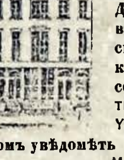
на $21.00 (двайцять оденъ дол.), котрѝ я низше пôдписаный зъ касы „Р. Н. Союза“ по моѝй дитинѣ бл. п. Аннѣ одержавъ.

Pittsburg, Pa 16 юнія 1901.

Грицъ Маляръ.

Свѣдки:
В. Тылявскій,
М Стефановичь

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміграційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою:** Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington st., Yonkers, N. Y., **а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою:** Mr. K. Kirczov, 140 Essex Str., Jersey City, N. J.

— **На** вестахъ казила ся опять въ послѣднôмъ тыжни велика буря и нанесла великои шкоди. Телеграфічнѝ дроты, фармерскѝ будôвлѣ, кôльканайцять оселъ и мѣсточокъ — все то лягло въ многихъ околицяхъ, все подалось передъ силою гураґану.

— **Вершокъ** высокои горы Фарудъ въ Альпахъ французкихъ заваливъ село и одно сѣльце знищивъ до основъ а друге потерпѣло значну шкоду.

— **Дня** 10. с. м. вôддано до ужитку публики въ Бостонѣ нову лінію горѣшнои желѣзницѣ (elevated railroad).

— **Черезъ** надмѣрну пиятику досгавъ Вілліамъ Ерполъ въ Бейвертонъ, Мінн., наглого нападу божевôля и застрѣливъ свою 4-лѣтну донечку, зранивъ жѣнку, прострѣливъ матѣръ, а двѣ его сестры, до котрыхъ стрѣливъ такожь, лишь утѣканкою спасли житє.

— **Звертаемо увагу** на нашихъ предплатниковъ на тй нумера, якй находять ся на ихъ адресахъ прилѣпленыхъ до газеты. Нумера тй показують доки хто мае за »Свободу« заплачено. И такъ, если на чіѣй адресѣ е примѣромъ знакъ: 17 Oct 01, то се значить, що вôнъ мае заплачену газету до 17 го октобра 1901 року. Хто мае написано Jaн 02, то значить, що мае заплачено наперед за »Свободу« до януара 1902 року. Хто бы мавъ на адресѣ знакъ 15 April 00, то значить, що вôнъ мае заплачену газету лишь до 15-го апрѣля 1900 року, а вôдъ сего часу зôставъ намъ довженъ. Просимо кождого нашого предплатника на знаки сй дуже вважати и скоро видить, що вже его часъ, доки вôнъ мавъ заплачене кôнчить ся, прислати зновь грошѣ на якійсь часъ напередъ. Знаки тй даемо на адресахъ для выгоды нашихъ предплатниковъ и уникненя помылокъ. Теперь нѣхто не буде мусѣвъ писати до насъ, скôлько за газету довженъ, анѣ мы не будемо мусѣли нѣкому посылати листовъ, бо кождый знайде свôй рахунокъ доки заплативъ, або вôдъ коли, борони Боже, виненъ, на своѣй адресѣ кождого тыждня.

Редакція.

— **Розбишацтво** въ Италіи мабуть нѣколи не переведе ся, а давнѣ Рінальдини та Фра Діяволи будуть жити и дальше пôдъ синымъ небомъ Италіи, лишь пôдъ иншими, — але такъ само милозвучными именемъ, котре опôсля подасть богатый матеріялъ для поетовъ и артикулôвъ всѣлякого рода. Або хиба имя Мусолѣно не звучить такъ само красно и мило якъ Рінальдо Рінальдині або Фра Діяволо? А пôдъ сею фірмою, Мусолѣни и С-ка, удало ся италійской поліціи по довгихъ змаганяхъ и трудахъ выловити цѣлу ватагу розбишацку, котра складала ся зъ кôлька сотъ людей и непокоила головно Калябрію. Проводиромъ тои ватаги бувъ Мусолѣно родомъ зъ Санъ Стефано. Доси арештовано 60 членовъ, мущинъ и жѣнокъ, межи которыми находить ся ажъ 20 свояковъ самого ватажка, навѣть батько Мусолѣна, его стрый и рôдна сестра. Найхарактеристичнѣйше е то, що сестра Мусолѣна, Гіпполіта, была начальницею жѣночои ватаги, котра въ цѣлôй спôлцѣ розбишацкôй, званôй »Пічіотерія« творила окремый вôддѣлъ.

— **Можна** безъ сумнѣву твердити, що дѣти Американцѣвъ суть найбôльше розпущенѣ и такъ своевôльнѣ, що не мають собѣ ровныхъ въ цѣлôмъ свѣтѣ. Ось и оногды такъ збили они для забавы двохъ людей коло Пітсбургъ, Па., що тй на другій день померли, а пôдъ мѣсточкомъ Фридонія, Н. Й. положили (зъ игрушки) великій камѣнь на шины желѣзницѣ Dunkirk, Allegheny & Pittsburg, въ наслѣдокъ чого поѣздъ выскочивъ зъ шинъ, машиніста погибъ, его помôчникъ потерпѣвъ тяжкй раны, а кôльканадцять подорожныхъ лишь чудомъ уникнули такои самои долѣ.

— **Населене** цѣлои Канады числить, пôсля недавно укôнченого цензусу (конскрипціи), 5½ міліоновъ душъ. Прирôсть людности за послѣднихъ 10 лѣтъ доходить до 11¼ процентъ.

— **Застрѣливъ ся** недавно въ Радловичахъ коло Самбора тамошный дѣдичь и бувшій посолъ до сойму Кароль Бараньскій, чоловѣкъ вже дуже старый. Небôщикъ мавъ дня 13. с. м. станути передъ судомъ присяжныхъ, обжалованый о обманьство и кривоприсягу. Вôнъ виненъ бувъ въ задатковôй касѣ самбôрской щось около 30 тысячь зр., але казавъ, що вже сплативъ довгъ, и зложивъ на се присягу; тымчасомъ показало ся, що присягъ криво. Передъ смертію написавъ, що не хоче, щобы его, шляхтича, судили хлопы, и для того застрѣливъ ся. За житя знаный бувъ зъ процесôвъ зъ хлопами. Не було майже днины, щобы вôнъ не бувъ у судѣ и не правувавъ ся зъ селяниномъ та не присягъ, що хлопъ виненъ 2 чи 3 зр. Ходило звычайно о дрôбнй грошѣ, котрй черезъ судовй кошты нарастали; черезъ те руйнувавъ селянъ. Самъ бувъ дуже обдовженый, а селянъ такъ вынищивъ, що нема въ селѣ хлопа, щобы на его грунтѣ не були заинтабульованй претенсіи дѣдича. А такій бувъ запеклый Полякъ, що въ народнôй школѣ въ Радловичахъ, де е три части Русиновъ, а тôлько одна Поляковъ, за его справою перемѣнено руску мову выкладову на польску. Чистый типъ галицко-польского дѣдича.

— **Королева** италійска породила дочку, а розрадуваный король выдавъ зъ тои нагоды амнестію для декотрыхъ засудженыхъ.

— **Угльовй** майны ч. 1. и 2. въ Портъ Роелъ, Па., де працювало 350 робôтниковъ, горять ще вôдъ 10. с. м. Огонь замкнувъ пôдъ землею 37 майнерôвъ, котрй певно погибли, бо нѣякъ не можна було ихъ уратувати.

— **Гарною** потѣхою и добрымъ зѣлечкомъ показавъ ся 16-лѣтный Джекъ Мекдовелъ зъ Richerfordton, N. Y., котрого рôдный отецъ бувъ змушеный застрѣлити. Точивъ вôнъ безупинну вôйну зъ молодшими братами и сестрами, а минувшого тыжня зайшовъ такъ далеко, що збивъ одного брата на кануть. по чôмъ прійшовъ до вôтця и зажадавъ револьвера, щобы мôгъ застрѣлити другого брата. Злапавъ при тôмъ за сокиру и загрозивъ навѣть, що забе вôтця, наколи не дасть ему, чого въ него жадае. Розумѣесь, що отецъ на таку заяву не надумувавъ ся довго, лишь вынявъ револьверъ и застрѣливъ сынка неначе пса. Старого арештували, але здае ся выпустять его незабавки, бо судъ приходить до переконаня, що лѣпше наколи такого шибеняка застрѣливъ власный отецъ, якъ мавъ бы се зробити хто другій...

— **Будапештеньска** »Недѣля« доносить, що зъ Угорщины выеміґрувавъ до Америки о. Ю. Чучка, бувшій віцеректоръ унґварскои духовнои семинаріи и редакторъ ґаз. »Наука«. На его мѣсце прійшовъ зъ Америки новоименованый віцеректоръ о. Ю. Станканинецъ.

— **Нове** руске товариство задаткове пôдъ фірмою »Товариство взаимного кредиту Бескидъ, стоваришене зъ обмеженою порукою«, завязало ся въ Сяноцѣ, Галичина. Се товариство основане заходами мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ Русинôвъ, затвердивъ вже окружный судъ въ Сяноцѣ, а першй загальнй его зборы, въ цѣли выбору дирекціи и надзираючои рады, вôдбули ся 18. червня с. р.

— **Ще** 1854 р. Анґличанинъ Ганторнъ выратувавъ вôдъ смерти паню Ферфа, коли та въ портѣ Луврy була впала до воды. Вôдъ того часу минуло майже пôвъ столѣтя, а п. Ганторнъ навѣть не чувъ про ту, якôй уратувавъ жите. Ажь ось на дняхъ одержавъ вôнъ донесене, що панѣ Ферфа передъ смертію записала ему цѣле майно, яке выносило 625 тысячь доларôвъ. Щедро зôставъ нагородженый!

— **Капітанъ** Говардъ Блакборнъ, вôдважный мореплавецъ, котрый въ 1899 р. переплывъ самъ оденъ на маломъ човнѣ (бовтѣ) зъ Америки до Анґліи, пустивъ ся дня 9. с. м. въ другу таку саму подорожь, симъ разомъ до Лізбоны въ Портуґаліи. Его бовтъ мае 25 стôпъ довжины и оденъ парусъ (вѣтрило). Такъ вôдважного мореплавця, якъ и его малесенькій корабель пращало при вôдъѣздѣ тысячѣ людей.

— **Директоръ** великихъ сталевыхъ фабрикъ въ Пітсбурґу, Па., Швабъ, купивъ фабрики въ Вифлеемѣ, близько Нортгемптонъ, Па.

СКРИНКА ПОЧТОВА.

А. Ц. въ Ансоніи, Конн. — Если вы въ старôмъ краю пôдписали контрактъ купна и продажи, то того ґрунту назадъ примусово не можете дôстати (вôдкупити) помимо вашои устнои приватнои умовы. Выслані вами грошѣ, кажѣть собѣ якъ найскорше назадъ прислати, бо могуть вамъ пропасти.

Гр. Гол.. въ Кроклікъ Лейкъ, Саск., (Канада). — Наше товариство вôднесло ся до руского уряду парох. въ Коцмани (Буковина) и поручило ему залагодити вашу справу въ добрый способъ. Если до 2 мѣсяцѣвъ справа не зôстане полагоджена, тогды напишете повномочіе и передамо сю справу нашому адвокатови въ старôмъ краю.

Ник. Вавер..., Пертамбой, Н. Дж. — Вôдпишѣть по кôлько лѣтъ мають вашй хлопцѣ, то постараемо ся для нихъ о роботу.

С Ц. въ Дербі, Конн. — Ваша жена не мала права продавати пôвъ ґрунту и хаты, бо есть еще малолѣтна, тай маетокъ певно не есть еще роздѣленый. Жадныхъ грошей до краю не посилайте опѣкунови, бо пропадуть, тай опѣкунъ не мае права продавати ґрунту малолѣтныхъ дѣтей и вôдъ него цѣлкомъ не залежить выписане ся вашого шваґра. Найлучше буде, сли ваша жена въ добрый способъ вплыне на свого брата, абы вôнъ выписавъ ся еѣ зъ ґрунту. Ваша жена може собѣ вже теперь выробити повнолѣтность.

Н. Пôдгорецкій,
председатель тов. „Р Н. Д. Еміґраційного“

Святый Николай у гартѣ.

— Пс-с-стъ! уже йде!
— Куда?
— До насъ.
— Де?
— Пс-с-стъ! Онде, вже на Пріймаковôмъ перелазѣ. Васи', скочь ше на пôдъ.
— Чого?
— Накрый термѣтевъ одежину, привали каменемъ дошку!
— Вже приваливъ.
— То скинь кожушину, бо возме.
— Нѣ, я втечу.
— Неня сховала опинку?
— Сховала.
— А ема екъ?
— Помеломъ притурусивъ, не заздрить.
— Де'! [1])
— Шо?
— Дайте ше свôй капелюхъ менѣ.
— На, тѣкай!

За ворнямъ показала ся фіґурка вся въ чорному одѣню, а на головѣ шапка зъ чорно-жовтою мотузкою на долѣшнѣхъ краяхъ и зъ кругленькимъ ґузикомъ на передѣ. Ґузикъ выходить понадъ рôвне дно шапки. Пôдъ лѣвою пахою подовгаста книга, въ правôй руцѣ букъ. Оденъ несе спору вязку мужицкого плахтя на одѣня, другій голѣручь.

— Дома Кирило Сѣвчукъ?

Тиша...

— Кирило Сѣвчукъ дома? — грôмкѣйше крикнула фіґурка.

— Чо-му бы не дома, проше ласки божои тай панцкои — вôдозвавъ ся зъ низенькои, майже безвôконнои хаты хрипливый, придушеный голосъ. Слѣдомъ за тымъ скрипнули чорнй, закуренй дверѣ и выпустили на двôръ чоловѣка середнього росту. Его худе, поморщене лице, кучма нерозчесаного волося, сухоребрй груди, що ихъ не обôймае собою темна, латана сорочка, вытертй, чорвонавй холошнѣ и худокостй, босй ноги говорили самй за него, що вôнъ е. Вôнъ не потребувавъ представляти ся. На его станъ зложили ся вѣки нужды и выпятнували на ньому грубыми буквами: м у ж и к ъ.

— Я дома, прошу ласки божои тай — повтарявъ Кирило Сѣвчукъ, схиляючи ся въ низъ.

— Чому не вôдзываешь ся, якъ тебе кличуть? — сердито спытала фіґурка.

— Та екже нѣ? Я дома, проше ласки...

— Будемо тебе забирати за податокъ.

— Що жь дѣяти, проше ясного пана тай здикутора.

— Худобу маешь?

— Маржинки дасть Бôгъ, проше пана! Вже давно не купѣли сми скоромы.

— Що маешь рухомого?

— Хоромы!? [2]) Ей де! Хоромôвъ нема, проше пана, читыри голй стѣнѣ тай по всему. Бѣдно си дѣе, пышный тай годный та чемный панчику!

— Брешешь! Присяжный! Ходѣмъ до середины.

— Або-жь я спираю ласкавого пана?

Панъ екзекуторъ штовхнувъ палицею въ дверѣ, що до половины вже були отвертй. Дверѣ заскрепѣли и вôдхилили сь ажь до самои стѣны. Екзекуторъ зôгнувъ ся и переступивъ порôгъ, за нимъ увôйшовъ присяжный, а вôдтакъ Сѣвчукъ. Другій присяжный лишивъ ся изъ своею вязкою на дворѣ и прилагоджувавъ посторонки на новий пакунокъ.

— Де-жь твои рѣчи? — пытатъ невдоволеный екзекуторъ.

— Бѣдно си дѣе, ясный та добрый панчику, штыри стѣнѣ тай... Самй здоровй, видите, Богъ бы вамъ давъ панованє!

— Я нѣчого не виджу.

— Га! нѣчьо жь бо й видѣти панцкимъ очамъ: бѣда тай клопотъ!

— То твоя жона?

— То, проше ласки пана, жѣнка.

Курилиха Сѣвчучка, що доси стояла неповорушно въ чорнôй сорочцѣ безъ опинки, поступила оденъ ступѣнь близше идъ чоловѣкови свому и глянула на скôсь екзекуторови в очи.

— Нѣчьо нема, файный та добрый панчику, безъ опиночки ходжу.

— Таки нема нѣчого, хочь пивъ — додавъ Сѣвчукъ.

— Де-жь вы спите?

— Шинуючи чесну голову панцку тай свѣтй образи тай насъ ирщеныхъ [3]), мы спимо на земли, а дѣти на лавици.

— На чомъ спите?

— Таки на земли.

— А подушки де?

— Га! Подушокъ дасть Богъ, на кулацѣ спимо.

— Брешешь!

— То, шьо очи видють, то е; я не спараю шукати.

Екзекуторъ перейшовъ ся скорымъ ходомъ по хатѣ и стукнувъ палицею въ одинъ, другій и третый кутъ. Вôнъ бачивъ, що ему нема що звôдси взяти: пôдъ передньою довша дошка на трохъ стовпахъ — то лавиця: пôдъ примежньою стѣною коротша дошка на двохъ стовпцяхъ — то »стôлъ«; на серединѣ хаты яма на ватру присыпана попеломъ — то пѣчь. Бачивъ се добре, але зъ привычкою »шукавъ«. По хвилинцѣ зъупинивъ вôнъ свôй поглядъ на стѣнѣ, що пôдъ нею стоявъ »стôлъ«. Тамъ висѣвъ образъ. Тло его чорне, закурене, тôлько темнô жовтавй пасмужки нагадували лице, голову и яснôсть надъ головою якогось святого. Однй лишень рамы, що видко выйшли зъ пôдъ майстерского, гуцульского долота, додавали ему поваги и приманювали око. Сѣвчукъ узрѣвъ, що »панъ« вдивлюе ся въ образъ, и почѣхавъ ся въ голову.

— То якійсь кавалъ балвана, — пробуркотѣвъ самъ до себе екзекуторъ.

— Нѣ, проше пана, то не Палагна, то святый Николай.

— Але рамы ладнй.

— То ще мôй прадѣдъ ихъ рѣзьбивъ.

— Звôдки ты маешь той образъ?

— То таки, проше пана, зъ дѣда-прадѣда.

— Присяжный! Здойми той образъ!

— Та екъ-же це, панчику? Спадайте на раны божй, лишѣть святого, — просивъ Курило.

— Спадайте на раны божй, пышный та файный пане здекуторю, комісарику нашъ любый, — голосила Курилиха.

Присяжный не ждавъ, знявъ хутко образъ и вынѣсъ на двôръ. Тôлько порохъ закуривъ ся и павутинемъ обведеный простокутникъ лишивъ ся на тому мѣсци, де стоявъ образъ.

— Та екъ-же безъ образа въ хатѣ, проше ясного пана? — падькувавъ ся Курило.

— Не осоружте намъ хату, комісарю чесный, — заводила Курилиха.

— Шкода ґаданя: Ще й хата пôйде на ліцитацію, якъ не заплатите податку; я права не скасую, — гримнувъ панъ екзекуторъ и выйшовъ на двôръ.

— Присяжнй. До Гриця Сапна.

Пôшли...

На дворѣ вже добре вечерѣло, коли Курилиха Сѣвчучка зъ маленькою дочкою Аничкою розкопувала середъ хаты яму и выдобувала зъ неи »начине«: два гляняй горшки, пять деревляныхъ ложокъ, стôлько жь червонявыхъ мисочокъ и кулошинникъ. Юрко вôдвaливъ камѣнь зъ пригнилои тертицѣ на даху и вытягавъ изъ заздненного поду одежину та подававъ Василькови и Петрикови, що бѣгцемъ заносили еи въ хату.

— Вже все, Васильку? — пытавъ батько сынка, котрому подававъ постолы зъ онучками.

— Все, дядику! Вашъ сардакъ тай сорочка, ненинъ киптаръ, опинка тай сорочки, нашй кожушинки тай сорочки, обѣ веритцѣ, вузликъ муки, бербеничка зъ огôрками, Анничина фустка тай вашй, ади, постолы.

— Йди-жь пренеси воды на кулешу, а я напречу дровъ зъ Петрикомъ.

— Добре, дедику!

Тодѣ, якъ богачъ Пріймакъ выдоѣвъ своихъ шѣсть овець и нѣсъ въ дôйници скоромъ до хаты, сидѣли его сусѣды Сѣвчуки за »столомъ« тай доѣдали горячу кулешу и мисочку огôркôвъ, а середъ хаты дотлѣвало въ ямѣ угля.

— Нѣне, я пôду спати, прокажѣть отченашь, — просила мала Анничка, що накормившись дрѣмала при »столѣ«.

— Вклекни, сынку, тай склади ручки. Анничка клякнула, зложила ручки и пôднесла свои оченята дъ горѣ въ те саме мѣсце, де стоявъ доси образъ. Тамъ була гола стѣна. Она повела оченятами по всѣхъ стѣнахъ, а образа не найшла. Допитливымъ поглядомъ дивилась она нени въ очи, а вôдтакъ проговорила жалôсно:

Ненько! Де свѣтый Николай?

Василько й Петрикъ глянули на стѣну и собѣ заголосили:

— Дедику, ненько, де свѣтый Николай?

Важко вчинилось Юркови; вôнъ споглядавъ на жѣнку, а жѣнка споглядала мовчки на него. Зôтхнули тяжко и вôдповѣли дѣтямъ обое разомъ:

— Святый Николай у гартѣ!*)

— Взявъ здекуторъ?

— Аекже, небожета: свѣтый Николай у гартѣ!

Марко Черемшина.

1) Де', скорочено замѣсть дедю — тату.
2) Хоромы — сѣни.
3) Ирщенй — хрещенй.

*) Въ гартѣ — на складѣ фантôвъ т. е. въ громадскôй канцеляріи. (Иронічна назва).

При роботѣ.

(Урывокъ зъ розмововьки двохъ мудрагелѣвъ).

А н д р ѣ й: — Охъ смерека бы го забила — въ каждôй порѣ року зимна та Канада!

М а т в ѣ й: — Правда що зимна. Якъ бы чоловѣкъ не робивъ, не рушавъ ся, такъ можна й закостенѣти. Десь звôдти, зъ пôвночи все дуе и дуе.

А н д р ѣ й: — Може оно вже незабавки скôнчить ся, бо говорять, що »крулёва« анґлійска хоче збудувати на пôвночи такій муръ, що не пустить лютого вѣтру до насъ.

М а т в ѣ й: — Е, де, де то бы за много коштувало! Тотй Енґліки мають иншій способъ на се; вчера розказувавъ менѣ сватôвъ братъ, якъ чувъ, що они пôдуть на пôвнôчь, тай заткають тоту дѣру, що зъ неи такій зимный вѣтеръ свище...

А н д р ѣ й: — Яку дѣру?

М а т в ѣ й: — Та не знаете яку? Наша земля обертае ся на оси, а вôсь вышпортала велику ґавру — и звôдси тотй вѣтры та морозы...

А н д р ѣ й: — О Господи, що за чудо!...

— **Аґентами „Свободы“** зъ правомъ колектованя грошей суть:

Стефанъ Калакука, Jersey City N. J.
Иванъ Бурштинъ, Buffalo, N. Y.
Василь Тылявскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шаршонь, Shamokin, Pa.
Петро Г. Рончковскій, Troy, N. Y.
Алекс. Валевскій, St. Louis, Mo.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Котанчикъ, Welter, Pa.
Кость Поступакъ, McAdoo, Pa.
Дим. Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada
Иванъ Сабатъ, Yonkers, N. Y.
Костьо Дубянскій, Simpson, Pa.
М. Ґовда, Edmonton, Alberta, Canada.
Иванъ Дрогомирецкій, Pleasant Home, Man., Canada.
Иванъ Фаринякъ, Trauger, Pa.
Иванъ Преґонъ, Lodi, N. J.
Андрѣй Вилядкій, Scranton, Pa.
Дан. Кидонь, Passaic, N. J.
Андрѣй Павликъ, Mt. Carmel, Pa.
Гр. Паскарикъ, Stuartburn, Man. Canada
А Онущакъ, Shenandoah, Pa.
Сергій Кисѣльовскій, Olyphant, Pa.
Юрко Сиротюкъ, Ethelbert, Man., Canada

Редакція.

— **Братство** Успенія Пр. Богородицѣ въ Northampton, Pa. буде принимати дня 30. юнія новыхъ членôвъ безъ вступного. Нехай же кождый, що еще не забезпечивъ ся на выпадокъ слабости або смерти, до братства приступить, бо выпадки рôжного рода и слабости лучають ся часто. 27

Г. Онущакъ, секретарь.

Где есть?

Михайло Габура, родомъ зъ Фльоринки, пов. Грибôвъ, Галичина. Рôкъ тому назадъ мешкавъ въ Mt. Carmel, Pa. Пôдчасъ страйку пустивъ ся гдесь за роботою и вôдъ того часу слѣдъ по нѣмъ загинувъ. Хто бы о нѣмъ знавъ, нехай дасть знати на адресу:

N. HABURA,
427 Rock Str., SHAMOKIN, PA.

На продажь

Бучерня и Ґросерня въ добрôмъ мѣсци въ Пітсбурґу з а т а н й г р о ш ѣ! Можна заробити $30.00 на тыждень. Властитель хоче ѣхати до старого краю. Голосітись до редакціи »Свободы«.

ВСЯЧИНА.

Акростихъ „Свободы“.

»Свободу« братя читаймо,
Въ нѣй порады всѣ шукаймо,
Она добра Русинамъ,
Бо она намъ скрѣпить силы,
Она доведе до цѣли,
Дорогу покаже намъ.
Уважаймо милй братя,
Лишѣмъ всякй иншй дрантя
И покиньмо ихъ геть въ кутъ!
Шалепое и ве гоже,
Чернить »Свободу« чимъ може,
И погибель ладить тутъ.
Тое дранте все проклято
Ажь не знае якъ брехати,
Й що мае чинити.
Мало маютъ що писати,
Опи мусять вже орехати,
О »Свободѣ« судити.
Не журѣмъ ся братя милй,
А вороги суть не въ силѣ
Намъ зломити »Свободы«.
Але руки си подаймо,
»Свободу« лише читаймо,
При тôмъ втѣчемъ вôдъ бѣды.
Рôжнй вѣсти хочемъ знати,
Она буде намъ писати
Се, що дѣесь въ чужинѣ.
Вѣсти всякй будемъ знати,
Ѣ цѣкаве; що чувати
Также и въ Галичинѣ.
И по иншихъ частяхъ свѣта,
Тяжкй зимы, теплй лѣта
И припадки якй суть
Повѣнь, огнѣ, и все инше,
О всѣмъ »Свобода« напише,
Сли лишь вѣсти донесуть.
Тôлько »Свободу« читаймо,
Одинъ другому спріяймо,
И дописи слати тамъ,
Тôлько хто що где учуе,
Заразъ най то занотуе,
А пôслати борше намъ.
На тое, щобъ друковали,
А потому всѣ читали,
Мы щобъ знали все а все,
И всѣ люде нехай знають,
Разомъ усѣ най читають,
Усѣмъ користь принесе.
Се ще мушу я признати
И встыдаюсь написати:
Не много ученй мы,
А вы вченй не дивуйте,
Много блудôвъ — се даруйте,
И мы бѣднй Русины.

Хто не знае що акрос͡тихъ,
А хоче пôзнати,
Мусить буквы початковй
Зъ горы въ дôлъ читати.

Дмитро Ярема, Venlaw, Man., Канада.

ЯКІЙ ВПЛЫВЪ МАЕ СОЛЬ НА ЗДОРОВЛЄ?

Сôль не есть цѣлкомъ якимсь новымъ лѣкомъ, лишь люде забули о нѣй. Ажь теперь оденъ лѣкарь професоръ університету Burggraeve вôдновивъ его и убажае сôль найлѣпшимъ лѣкомъ на всякй слабости. Вôнъ каже, що въ своѣй практицѣ мавъ дуже часто хорыхъ, котрй мали за много крови. Не могучи дôйти до ладу зô звычайными лѣками, пригадавъ собѣ о соли; уживаючи еѣ вôдповѣдно, осягнувъ наслѣдки переходячй его ожиданя. Въ иншихъ случаяхъ, наколи сполучивъ сôль зъ желѣзомъ, удало ся ему вôдживити кровь, привернути ѣй конечнй первѣстки, запевнити силу и здоровле особамъ, терпячимъ на бракъ крови. Давнѣйше, одною зъ найтяжшихъ каръ для жовнѣрôвъ въ Голяндіи, було живлене ихъ хлѣбомъ безъ соли. По кôлькохъ мѣсяцяхъ рѣдко котрый зъ вязнѣвъ выдержавъ таке вôдживлене. Бракъ соли въ ѣдженю всегда потягавъ знеможене, ослаблене и смерть. — Пôдъ конецъ остатного вѣку выбухла въ Саксоніи страшна зараза, котра була подôбна до шкорбуту; ширила ся дуже скоро особливо межи бѣдными людьми, такъ що рядъ наказавъ выслѣдити причину еѣ. Тодѣ зауважали, що робôтники, працюючй въ копальняхъ соли и ихъ родины, не досвѣдчали на собѣ причинъ заразы. Ихъ пожива не рôжнила ся вôдъ поживленя людей, дôткненыхъ слабостею, зъ вынятькомъ одного, що працюючи въ копальняхъ одержували сôль даромъ. Застосовано тодѣ сôль яко лѣкарство и зараза устала.

Въ сухотахъ сôль, есть однымъ зъ найлѣпшихъ средствъ. Оденъ молодый чоловѣкъ, котрый мавъ сухоты, гасъ безъ надѣи ратунку; лѣкарь маючи его за страченого, приписавъ ему для спокôйнои совѣсти воду солену. Потôмъ стративъ его зъ очей. Въ рôкъ стрѣтивъ ся зъ нимъ и той бувъ въ якъ найлѣпшимъ здоровлю. Чого не могли иншй средства доказати, те зробила сôль. Коли знову въ Росіи була холера, селяне забезпечували ся вôдъ неи, заправляючи молоко сильною дозою соли. Щобы бути здоровымъ, потреба споживати щоденно 20 грам. соли. Цѣла штука уживаня соли въ слабости залежить на вôдповѣднôмъ вымѣреню и застосованю. Уживаючи соли належито, охоронимо ся передъ многими слабостями. Американьскй лѣкарѣ оголосили навѣть недавно, що сôль е тымъ чинникомъ, якій вправляе серце въ безъупинный рухъ.

ЧОГО ВЖЕ НЫНѢ НЕ ОБЧИСЛЯЮТЬ?

Якійсь терпеливый статистикъ обчисливъ, що въ бльондина е (пересѣчно) 149 тысячь волоскôвъ на головѣ, въ шатина 109 тыс., въ брунета 102 тыс., а въ рудого лишь 90 тысячь. Впрочѣмъ, хто не вѣрить — може перечислити другій разъ...

ЗЪ ГАДОКЪ САМОТНОГО.

Вѣрнымъ слугою може бути лишь той, кого не маютъ за поштурковище и якъ найменше даютъ ему пôзнати, що вôнъ дѣйстно служить.

Любовь и розвага подôбнй до сонця и мѣсяця: остатный тодѣ доперва всходить, коли перше западае.

Оселъ нѣколи не любивъ рожѣ и то за се, що не родить бодякôвъ.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN
А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заст. предсѣд.; Д. Ванько, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секр.; А. Пôдбережнякъ, касіеръ, К. Горбаль заст. кас., Д. Шкурать капитанъ, Т. Цѣркотъ оп. хорыхъ, въ Ansonia., Яцко Качмаръ оп. хорыхъ въ Derby, Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛІИ въ SCRANTON, PA.
Демко Дешко председатель, М. М. Югасъ записникъ, Стеф. Масляръ касіеръ, Семанъ Чипаль контрольоръ, Андр. Вилядкій секретаръ. Листы адресовати до секретаря А. Виляцкого, Warren Str. No 8

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.
Иванъ Черѣпка, председатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гордый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Куждеңій, записникъ; Петро Єленьовскій касіеръ.

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.
Предсѣдатель Пав. Рончковскій, заступ. пред. Анд. Ксеничь; секретаръ М. Бискупъ, касіеръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Фил. Гира, Ст. Рончковскій, Ив. Слишь. Секретарь „Союза“ Петро Рончковскій.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.
Ив. Фаринякъ, председатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Ґривна, секретарь; М. Берецкій, касіеръ; контрольоры Д. Грицко и М. Юцакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковнôй.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:
О Вариха предсѣдатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ секретарь, Тить Дубець заступникъ, Анд. Драганъ касіеръ, А. Телехъ заступникъ, С Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубянскій, Иванъ Спякъ, И. Павелчакъ, А. Сивикъ. С Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.
Ив. Сопчишакъ председатель, Ив. Возпякъ заступникъ, Спир. Горощакъ касіеръ, П. Завада секретарь, Анд. Широхъ писаръ, Ос. Дзюрачко опѣкунъ хорыхъ, Вас. Кретъ дверникъ. Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруара 1900.